

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 43C/228/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1511202944
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zita Leimbergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2013:1511202944.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V samosudkyňou Mgr. Zitou Leimbergerovou v právnej veci navrhovateľa: Telefónica Slovakia, s.r.o., IČO: 35848863, Einsteinova 24, pr. zast. JUDr. Vlastou Klimentovou, advokátkou, Sliezka 9, Bratislava proti odporcovi: T. J., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. R. X, X., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom H. B., zamestnankyňou C. súdu X. I, o zaplatenie 887,64 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi na účet vedený v SLSP, a.s. Bratislava č. XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX istinu vo výške 478,99 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne:

zo sumy 103,32 eur od 1.3.2008 do zaplatenia,

zo sumy 19,92 eur od 1.4.2008 do zaplatenia,

zo sumy 1,99 eur od 1.6.2008 do zaplatenia,

zo sumy 4,87 eur od 3.1.2008 do zaplatenia,

zo sumy 303,89 eur od 31.1.2008 do zaplatenia.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 8.2.2011 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 887,64 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z fakturovaných súm odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti až do zaplatenia, titulom nezaplatenia poplatkov za poskytnuté služby a nároku na zmluvnú pokutu. Odporca nadobudol od navrhovateľa telekomunikačné zariadenie zn. U. I za zvýhodnených podmienok a zaviazal sa na využívanie dohodnutých mesačných programov po dobu viazanosti 24 mesiacov.

Odporca sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava, jeho pobyt je neznámy, preto mu súd v zmysle ustanovenia § 29 ods. 2 a 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) ustanovil na konanie opatrovníka.

Súd v zmysle ustanovenia § 156 ods. 3 OSP v spojení s ustanovením § 115a ods. 2 OSP rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pričom v konaní vykonal dokazovanie na základe listinných dôkazov predložených navrhovateľom, a to oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, a to Žiadosťou o uzavretie zmluvy o pripojení zo dňa 19.11.2007, dodatkom k tejto zmluve z toho istého dňa, faktúrami, oznámením o odstúpení od zmluvy zo dňa 19.3.2008, potvrdením o predajnej cene mobilného telefónu, Všeobecnými zmluvnými podmienkami, podrobným rozpisom faktúr č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX a výpisom z obchodného registra navrhovateľa, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spisovom obale.

S ohľadom na vykonané dokazovanie mal súd preukázané, že na základe Žiadosti odporcu o uzatvorenie zmluvy o pripojení zo dňa 19.11.2007 aktiváciou SIM karty č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX bola uzatvorená zmluva o pripojení medzi účastníkmi konania. Na základe Dodatku k tejto zmluve o pripojení z toho istého dňa k uvedenej SIM karte nadobudol odporca od navrhovateľa telekomunikačné zariadenie za zvýhodnených podmienok zn. Samsung I

Odporca neuhradil mobilnému operátorovi v lehote splatnosti služby a hovorné, ktoré mu vyúčtoval celkovo v sume 478,99 eur, a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 103,32 eur splatnou dňa 29.2.2008, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 19,92 eur splatnou dňa 31.3.2008, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 1,99 eur splatnou dňa 31.5.2008, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 49,87 eur splatnou dňa 2.1.2008 a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 303,89 eur splatnou dňa 30.1.2008. Odporca svoje splatné záväzky neuhradil, a to ani napriek výzve navrhovateľa obsiahnutej v oznámení o odstúpení od zmluvy zo dňa 19.3.2008. Vo faktúrach na sumu 19,92 eur a 1,99 eur si navrhovateľ vyúčtoval poplatky za odpojenie a upomienku.

Navrhovateľ následne po odstúpení od zmluvy faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou dňa 2.5.2008 vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu vo výške 408,65 eur v zmysle čl. 3.2 písm. l) všeobecných podmienok a čl. 2.3. dodatku k zmluve za porušenie zmluvných povinností.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len ZEK) zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 ZEK podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) ZEK podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 488 občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Súd mal preukázané, že medzi účastníkmi na základe zmluvy o pripojení došlo k záväzkovému vzťahu, v ktorom sa dve zmluvné strany dohodli navzájom si poskytnúť určité plnenia v súlade s citovaným zákonom (ZEK); navrhovateľ poskytovať služby a odporca za poskytnuté služby zaplatiť.

Súd v zmysle súčasne platných právnych predpisov prijatých za účelom ochrany spotrebiteľa posúdil oprávnenosť navrhovateľa domáhať sa voči odporcovi ako spotrebiteľovi vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Odporcovi bola na základe zmluvy o pripojení poskytnutá okrem iných benefitov aj SIM karta a telekomunikačné zariadenie zn. Samsung L 760 za cenu 1,- Sk, t. j. 0,33 eur, pričom jeho štandardná cena bola v čase uzavretia zmluvy nepopierateľne vyššia, podľa potvrdenia ide o sumu 6.797,- Sk, t. j. 225,62 eur. V zmysle zmluvných dojednaní účastník sa v prípade porušenia niektorej zo zmluvných povinností zaviazal okrem zaplatenia zmluvnej pokuty nahradiť poskytovateľovi aj škodu vzniknutú v súvislosti s porušením povinnosti v časti presahujúcej výšku zmluvnej pokuty. Odporca neuhradením ceny za poskytnuté služby porušil zmluvné podmienky, za poskytnuté služby nezaplatil od vzniku zmluvného vzťahu ani jednu faktúru, čím na základe vyššie uvedených skutočností spôsobil navrhovateľovi škodu. Zároveň však niet pochybností o tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je zároveň aj sankciou. Mobilný operátor ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľa zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu. Podmienky, za akých sa táto sankčná podmienka dohaduje v štandardných zmluvách podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa. Súd prvého stupňa prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby a k okolnostiam zmluvy. Aj keď navrhovateľ výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, o aký typ podľa Občianskeho zákonníka ide, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu je kúpnu zmluvou, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú súd považuje skutočnosť, že zmluva má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Výška zmluvnej pokuty je neobhájiteľná nielen z dôvodu nemožnosti posúdenia rozsahu porušenia návratnosti uvedených prostriedkov, ale aj z dôvodu, že podľa zmluvy nárok navrhovateľa na náhradu škody prevyšujúcej zmluvnú pokutu nie je dotknutý. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Z uvedeného dôvodu rovnako nie je možné priznať len čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty (tak, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa, ale zároveň by takéto rozhodnutie nieslo aj riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, v zmluvných vzťahoch by zostala aj naďalej a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov).

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu v prípade konkurenčného mobilného operátora vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Prešov zo 16. 8. 2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. 5. 2011 č. k. 18Co/136/2010, avšak najmä rozsudkom Okresného súdu Prešov z 18.2.2011, č. k. 38C 117/2010-61 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 24.4.2012 č. k. 6Co 91/2011. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb mobilného operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Svidník z 31. 10. 2011 č. k. 7C/119/2011, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 26. 10. 2011 č. k. 11C/184/2011-82 a iné).

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa podľa názoru súdu týka aj konkurenčných poskytovateľov telekomunikačných služieb.

V tejto súvislosti dáva súd do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24.4.2012 č. k. 6Co 91/2011, z ktorého vyplýva: „Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý

je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porov. čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná. Odvolací súd predmetné konanie mobilného operátora hodnotí ako uplatňovanie práva priamo v rozpore so zákonom, subsidiárne v rozpore s dobrými mravmi. Dodávateľ takto koná aj napriek tomu a s vedomím, že v súvislosti s používaním zakázanej klauzuly môže byť takéto konanie vyhodnotené ako osobitne závažné porušenie povinnosti: „Ak napriek upozorneniu združenia predávajúci porušuje povinnosť uloženú súdom alebo osobitným predpisom 12a) zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky, považuje sa také konanie za osobitne závažné porušenie povinnosti predávajúceho (§ 4 ods. 10 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Z pozície ochrany spotrebiteľa a naplnenia cieľov EÚ vo sfére vysokého záujmu na ochrane spotrebiteľa je pritom irelevantné, ktorý súd takúto podmienku vyhlásil za neplatnú“.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, súd považoval návrh navrhovateľa za čiastočne dôvodný, keď mal za preukázané, že odporca nezaplatil ani jednu z vyúčtovaných platieb, na ktoré sa v zmluve zaviazal, hoci služby navrhovateľa využíval, preto súd návrhu v časti vyhovel a odporcu zaviazal na zaplatenie sumy 478,99 eur, čo predstavuje sumu poskytnutých a spotrebovaných telekomunikačných služieb s DPH. Vo zvyšnej časti uplatnenej istiny spočívajúcu v nároku na zmluvnú pokutu súd návrh zamietol.

Odporca sa s peňažným plnením spočívajúcim v nezaplatených odobratých službách dostal do omeškania, preto súd priznal navrhovateľovi aj príslušný zákonný úrok z omeškania vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby v súlade s § 517 ods. 2 OZ a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení z nezaplatených súm odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty určenej na splnenie peňažného záväzku ako prvého dňa omeškania, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr a vo zvyšku uplatneného príslušenstva návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že napriek čiastočnému úspechu odporcu v pomerne nepatrnej časti 8 % vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, dvojmo.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,

v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,

odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.